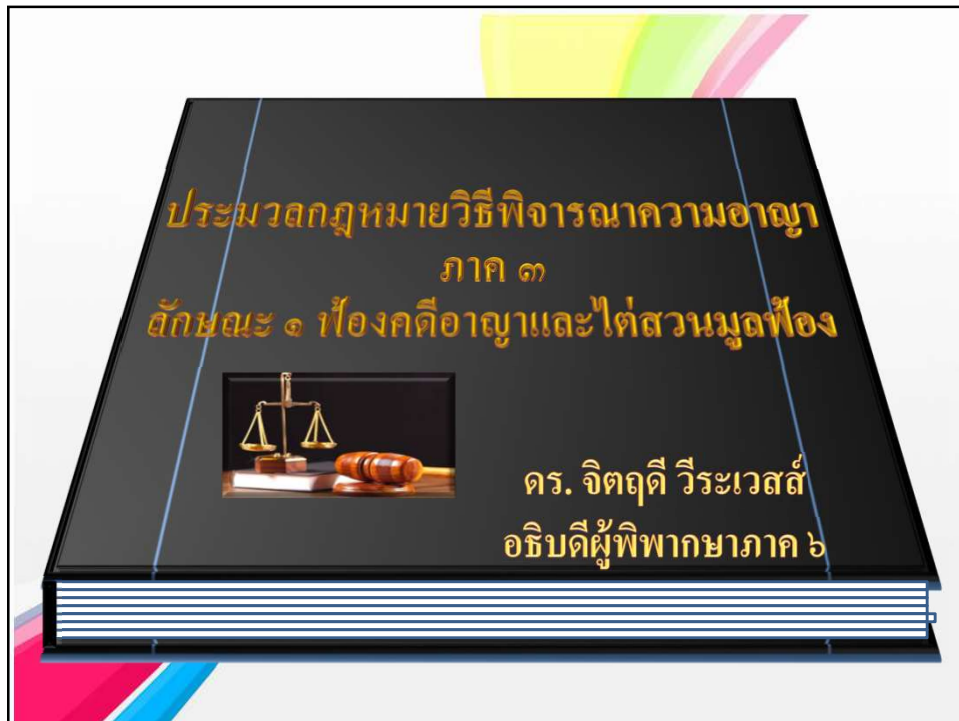

ลายมือชื่อในฟ้อง

ส่วนท้ายของคำฟ้อง

(๒) มาตรา ๑๕๘ (๓) ฟ้องต้องลงลายมือชื่อโจทก์ ผู้เรียง ผู้เขียน หรือพิมพ์ฟ้อง

❗ กรณีไม่อาจลงลายมือชื่อได้ สามารถพิมพ์ลายนิ้วมือแทนการลงลายมือชื่อ ซึ่งต้องมีพยานลงลายมือชื่อรับรองสองคน จึงจะถือเสมือนกับลงลายมือชื่อตาม ป.พ.พ. มาตรา ๕ วรรคสอง

❗ แต่ถ้ามีผู้ลงลายมือชื่อเป็นพยานรับรองคนเดียว จะถือว่าลายพิมพ์นิ้วมือของผู้ถูกรับรองเสมือนกับลายมือชื่อไม่ได้ (ฎีกาที่ ๒๕๕๐/๒๕๒๒)

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

- ❖ โดยหลัก คำฟ้องที่ไม่มีลายมือชื่อโจทก์ ผู้เรียง ผู้เขียนหรือพิมพ์ฟ้อง ย่อมเป็นฟ้องที่ไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๓) (ฎีกาที่ ๑๕๔๖/๒๕๔๖)
- ❖ คำฟ้องนี้ หมายความว่า รวมถึงคำฟ้องอุทธรณ์ และฎีกาด้วย (ฎีกาที่ ๕๘๘๓/๒๕๕๐)

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

ฎีกาที่ ๑๘๖๑-๑๘๖๒/๒๕๖๔ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ถ้าฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ให้ศาลสั่งโจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้อง หรือยกฟ้องหรือไม่ประทับฟ้อง” และมาตรา ๑๕๘ บัญญัติว่า “ฟ้องต้องทำเป็นหนังสือและมี ๑๓ (๓) ลายมือชื่อโจทก์ ผู้เรียง ผู้เขียนหรือพิมพ์ฟ้อง” แต่จำเลยไม่ได้ลงชื่อผู้อุทธรณ์ ฟ้องอุทธรณ์ของจำเลยจึงไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๓) ขอบที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ จะต้องมีการสั่งให้ศาลชั้นต้นสั่งให้จำเลยผู้ยื่นฟ้องอุทธรณ์แก้ไขให้ถูกต้องก่อน ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๑ การที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ คำนวณพิจารณาไม่รับวินิจฉัยและยกอุทธรณ์ของจำเลยทั้งสองโดยไม่ได้ให้จำเลยแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าว นั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย เห็นควรให้ศาลชั้นต้นจัดการให้จำเลยลงลายมือชื่อในช่องผู้อุทธรณ์ในฟ้องอุทธรณ์ให้ถูกต้อง แล้วส่งสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ พิจารณาพิพากษาใหม่ตามรูปคดี

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

ฎีกาที่ ๑๐๕๐/๒๕๖๖ ป.วิ.อ มาตรา ๑๕๘ บัญญัติว่า “ฟ้องต้องทำเป็นหนังสือและมี... (๗) ลายมือชื่อโจทก์ ผู้เรียง ผู้เขียนหรือพิมพ์ฟ้อง” และมาตรา ๑๖๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ถ้าฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมายให้ศาลสั่งโจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้อง หรือยกฟ้อง หรือไม่ประทับฟ้อง” ซึ่งคำว่า “ฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย...” นั้นหมายถึง กรณีที่ศาลตรวจคำฟ้องของโจทก์แล้ว ปรากฏว่าคำฟ้องที่ยื่นนั้น โจทก์กระทำให้ไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยเขตอำนาจศาลที่ยื่นฟ้องตามมาตรา ๑๕๗ หรือไม่ถูกต้องตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕๘ (๑) ถึง (๗) มาตรา ๑๕๙ และมาตรา ๑๖๐

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

... หากผลการตรวจคำฟ้องปรากฏว่าคำฟ้องของโจทก์ไม่ถูกต้องตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ดังกล่าว ศาลย่อมมีอำนาจสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๖๑ วรรคหนึ่ง ดังนั้น เมื่อตามฟ้องโจทก์ปรากฏลายมือชื่อผู้เรียงและผู้พิมพ์แล้ว แต่ไม่ปรากฏลายมือชื่อโจทก์อันเป็นฟ้องที่ไม่ถูกต้องตาม ป.วิ.อ มาตรา ๑๕๘ (๗) ก็ตาม แต่ก็ถือว่าเป็นข้อผิดพลาดเล็กน้อย ที่ศาลสามารถสั่งให้แก้ไขได้ การที่ศาลชั้นต้นรับฟ้องโดยไม่มีลายมือชื่อโจทก์ตามบทบัญญัติแห่ง ป.วิ.อ มาตรา ๑๕๘ (๗) ประกอบ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีอาญาศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓ และได้มีคำสั่งให้โจทก์ลงลายมือชื่อในฟ้องให้ถูกต้องเสียก่อน จึงเป็นข้อผิดพลาดที่สามารถแก้ไขให้ถูกต้องได้ ...

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

... แต่เมื่อคดีขึ้นสู่การพิจารณาของศาลอุทธรณ์โดยจำเลยที่ ๑ ยื่นคำแถลง ประกอบอุทธรณ์ จำเลยที่ ๒ ยื่นคำแก้อุทธรณ์และศาลอุทธรณ์ตรวจสำนวนพบข้อผิดพลาดของโจทก์และศาลชั้นต้นดังกล่าว โดยศาลอุทธรณ์ยังมีได้วินิจฉัยเนื้อหาแห่งคดีแล้ว ซึ่ง ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ศาลสั่งโจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้องได้โดยมิได้กำหนดระยะเวลาสิ้นสุดไว้ ศาลอุทธรณ์ย่อมมีอำนาจที่จะให้ศาลชั้นต้นสั่งโจทก์แก้ไขฟ้อง โดยให้โจทก์ลงลายมือชื่อในคำฟ้องให้ถูกต้องได้ การที่ศาลอุทธรณ์ส่งสำนวนคืนศาลชั้นต้นให้ศาลชั้นต้นดำเนินการให้โจทก์แก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าวภายในระยะเวลาที่ศาลชั้นต้นกำหนดเสร็จแล้วให้ส่งสำนวนคืนศาลอุทธรณ์เพื่อดำเนินการต่อไป จึงชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๑ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๑๕ ประกอบ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีอาญาศาลชั้นต้น พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓ แล้ว

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

ฎีกาที่ ๒๙๘/๒๕๖๗ ข้อเท็จจริงเป็นยุติตามศาลชั้นต้นว่าโจทก์ไม่ได้ลงลายมือชื่อในฟ้อง เป็นฟ้องที่ไม่ชอบ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๗) ซึ่ง มาตรา ๑๖๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ถ้าฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ให้ศาลสั่งโจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้อง หรือยกฟ้อง หรือไม่ประทับฟ้อง ดังนั้น เมื่อฟ้องโจทก์ไม่ปรากฏลายมือชื่อโจทก์อันเป็นฟ้องที่ไม่ถูกต้อง จึงเป็นข้อผิดพลาดเล็กน้อยที่สามารถแก้ไขให้ถูกต้องได้ โดยเฉพาะศาลชั้นต้นยังไม่ได้วินิจฉัยเนื้อหาแห่งคดี และการสั่งโจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้องดังกล่าวไม่ได้กำหนดระยะเวลาสิ้นสุดไว้ เช่นนี้ศาลชั้นต้นชอบที่จะสั่งให้โจทก์แก้ฟ้องโดยให้โจทก์ลงลายมือชื่อในคำฟ้องให้ถูกต้องได้ ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕ และ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงฯ มาตรา ๔

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

ฎีกาที่ ๑๓๖๔/๒๕๖๖ จำเลยลงลายมือชื่อเป็นผู้อุทธรณ์และมีนักโทษชายซึ่งไม่ได้จดทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นทนายความลงลายมือชื่อเป็นผู้เรียงและเขียนอุทธรณ์ แม้การเรียงหรือแต่งฟ้องอุทธรณ์เป็นการฝ่าฝืน พ.ร.บ.ทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๓๓ ที่ห้ามผู้ซึ่งไม่ได้จดทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นทนายความแต่งฟ้องอุทธรณ์ให้แก่บุคคลอื่นก็ตาม แต่ฟ้องอุทธรณ์มีจำเลยลงลายมือชื่อเป็นผู้อุทธรณ์แล้ว การที่มีบุคคลอื่นซึ่งไม่ได้เป็นทนายความเป็นผู้เรียงฟ้องอุทธรณ์อาจเป็นเพราะจำเลยถูกคุมขังและไม่มีทนายความย่อมถือเป็นข้อผิดพลาดเล็กน้อยซึ่งสามารถแก้ไขได้โดยดำเนินการลงลายมือชื่อผู้เรียงฟ้องอุทธรณ์ให้ถูกต้องตามกฎหมาย

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

คำขอท้ายฟ้องที่เป็นสำเนาเอกสารที่ถ่ายจากต้นฉบับ ไม่ถือว่าโจทก์ลงลายมือชื่อ (ฎีกาที่ ๑๔๕๐/๒๕๕๓)

ฎีกาที่ ๘๖๕/๒๕๕๔

แบบพิมพ์คำขอท้ายคำฟ้องอาญาของโจทก์เป็นสำเนาเอกสารที่ถ่ายเอกสารมาจากต้นฉบับคำขอท้ายคำฟ้องอาญาที่โจทก์ ผู้เรียง และผู้เขียนหรือพิมพ์ฟ้องได้ลงชื่อไว้แล้ว ฟ้องโจทก์จึงไม่มีลายมือชื่อโจทก์ ผู้เรียง ผู้เขียนหรือพิมพ์ เป็นฟ้องที่ไม่ชอบ

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

แต่หากศาลตรวจพบเห็นเสียก่อนยอมตั้งโจทก์แก้ไขข้อผิดพลาดนี้ได้

ฎีกาที่ ๑๔๕๐/๒๕๕๓ คำขอท้ายฟ้องโจทก์เป็นเอกสารที่ถ่ายสำเนา จึงเป็นคำฟ้องที่ไม่มีลายมือชื่อโจทก์ ผู้เรียงและผู้พิมพ์ ไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๗) หากศาลชั้นต้นตรวจพบข้อผิดพลาดดังกล่าวยอมใช้อำนาจตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๑ สั่งให้โจทก์แก้ไขฟ้องให้ถูกต้องเสียก่อนได้

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

ตัวโจทก์ต้องลงลายมือชื่อในฟ้องเอง ทนายโจทก์ลงลายมือชื่อแทนไม่ได้ แม้ใบแต่งตั้งทนายจะให้ทนายยื่นฟ้องคดีได้ก็ตาม (ฎีกาที่ ๑๔๒๔/๒๕๒๑)

ฎีกาที่ ๑๐๔๓๑/๒๕๕๖

ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๗) บัญญัติว่า “ฟ้องต้องทำเป็นหนังสือและมีฯ (๗) ลายมือชื่อโจทก์ ผู้เรียง ผู้เขียนหรือพิมพ์ฟ้อง” ซึ่งคำว่า “โจทก์” มีบทวิเคราะห์ศัพท์ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒ (๑๔) ว่า หมายความว่าถึงพนักงานอัยการ หรือผู้เสียหายซึ่งฟ้องคดีอาญาต่อศาล หรือทั้งคู่ในเมื่อพนักงานอัยการและผู้เสียหายเป็นโจทก์ร่วมกัน คดีนี้ ร. และ ป. เป็นโจทก์ แต่โจทก์ทั้งสองมิได้ลงชื่อในฟ้อง โดย ข. ทนายความของโจทก์ทั้งสองเป็นผู้ลงชื่อในฐานะโจทก์ทั้งสอง ฟ้องของโจทก์ทั้งสองจึงเป็นฟ้องที่ไม่ชอบด้วยมาตรา ๑๕๘ (๗)

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

ทนายโจทก์สามารถลงลายมือชื่อในคำร้องขอเข้าเป็นโจทก์ร่วมได้เอง

ฎีกาที่ ๖๒๕/๒๕๐๑

ทนายความที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาย่อมมีอำนาจลงลายมือชื่อในคำร้องขอเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการแทนตัวความได้ เพราะคำร้องดังกล่าวมิใช่คำฟ้อง

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

ทนายความที่ได้รับแต่งตั้งจากตัวความให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาในชั้นอุทธรณ์และฎีกาสามารถลงลายมือชื่อในคำฟ้องอุทธรณ์และฎีกาได้เอง (ฎีกาที่ ๓๖๕๐/๒๕๔๑)

ฎีกาที่ ๒๑๘๔๘/๒๕๕๕

จำเลยแต่งตั้ง บ. เป็นทนายความดำเนินคดีแทนจำเลยเฉพาะในศาลชั้นต้นเท่านั้น การที่ บ. ลงชื่อเป็นผู้อุทธรณ์ ผู้เรียงและผู้พิมพ์เป็นเรื่องฟ้องอุทธรณ์ของจำเลยไม่ชอบตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๓) ประกอบมาตรา ๒๑๕ ถือเป็นฟ้องอุทธรณ์ที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ศาลชั้นต้นรับฟ้องอุทธรณ์ทั้งที่เป็นฟ้องอุทธรณ์ที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย แต่อยู่ในวิสัยที่จะสั่งให้จำเลยแก้ฟ้องอุทธรณ์ให้ถูกต้องได้...

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

...จึงเป็นกรณีที่ศาลชั้นต้นมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายดังกล่าว ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ ชอบที่จะเพิกถอนการรับฟ้องอุทธรณ์ของศาลชั้นต้นและให้ศาลชั้นต้นดำเนินการพิจารณาใหม่หรือดำเนินการเสียเองให้จำเลยแก้ให้ถูกต้องก่อนก็ได้ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๗ ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕ ไม่ชอบที่จะด่วนพิพากษายกคำสั่งศาลชั้นต้นที่รับฟ้องอุทธรณ์และยกอุทธรณ์ของจำเลยอย่างไรก็ดี ปรากฏว่าในชั้นฎีกา จำเลยยื่นใบแต่งตั้งทนายความแต่งตั้ง บ. ให้ใช้สิทธิในการอุทธรณ์ฎีกาได้แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับเรื่องนี้อีก จึงให้ย้อนสำนวนให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ พิจารณาพิพากษาใหม่ต่อไปตามรูปคดี

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

ผู้รับมอบอำนาจโจทก์ในการฟ้องคดีลงลายมือชื่อเป็นโจทก์ทำฟ้องได้ (ฎีกาที่ ๑๔๒๔/๒๕๒๑ และที่ ๕๐๒/๒๕๒๓)

ฎีกาที่ ๘๕๐/๒๕๐๓ (ปชญ)

ผู้เสียหายไม่ว่าจะเป็นนิติบุคคลหรือบุคคลธรรมดาย่อมมอบอำนาจให้ฟ้องคดีอาญาแทนได้ เมื่อผู้เสียหายมอบอำนาจให้ฟ้องคดีอาญาแล้ว ผู้ที่รับมอบอำนาจก็ย่อมลงชื่อในฟ้องแทนโจทก์ได้ ไม่ขัดต่อ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๓)

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

ตัวความหรือผู้รับมอบอำนาจจากตัวความเป็นผู้เรียงคำฟ้องได้
(ฎีกาที่ ๘๘๘-๘๑/๒๕๓๐, ๓๒๖๖/๒๕๒๓)

ฎีกาที่ ๑๐๓๒๓/๒๕๕๑

ผู้รับมอบอำนาจโจทก์ให้ฟ้องคดีมีอำนาจยื่นคำฟ้องต่อศาลได้ และชอบที่จะเรียงหรือแต่งคำฟ้อง รวมทั้งลงชื่อเป็นโจทก์ในคำฟ้องแทนโจทก์ได้ด้วย เพราะมิใช่การว่าความอย่างทนายความตาม พ.ร.บ. ทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๓๓

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

ฎีกาที่ ๘๘๘/๒๕๖๘ จำเลยชอบที่จะเรียงอุทธรณ์ได้โดยไม่ต้องรับใบอนุญาตให้เป็นทนายความและผู้เขียนอุทธรณ์ก็ไม่จำเป็นต้องได้รับใบอนุญาตให้เป็นทนายความ เมื่อทำอุทธรณ์ปรากฏลายมือชื่อของจำเลยเป็นผู้อุทธรณ์เป็นผู้เรียง และมีลายมือเขียนข้อความต่อท้ายว่า “และเขียน” เช่นนี้เป็นอุทธรณ์ที่มีลายมือชื่อผู้อุทธรณ์ ผู้เรียง และผู้เขียนครบถ้วนชอบด้วยกฎหมาย

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

ผู้ที่จดทะเบียนเป็นทนายความแล้วเท่านั้นที่จะเป็นผู้เรียงคำฟ้องได้ แม้จะไม่ใช่ทนายของตัวความมาก่อน

คำสั่งศาลฎีกาที่ ๒๕๑๔/๒๕๓๘

ขณะที่จำเลยทั้งสามยื่นฎีกาซึ่งมี จ. ลงชื่อเป็นผู้เรียงคำฟ้องฎีกา เมื่อ จ. ได้จดทะเบียนและได้รับอนุญาตให้เป็นทนายความจึงไม่ขัดต่อ พ.ร.บ.ทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๓๓ แม้จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จะไม่ได้แต่งตั้ง จ. เป็นทนายของตนก็ตาม

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

ฎีกาที่ ๑๕๕๒/๒๕๖๖

จำเลยที่ ๒ ลงลายมือชื่อเป็นผู้อุทธรณ์ โดยให้ผู้ต้องขังชาย ด. เป็นผู้เขียนอุทธรณ์และลงลายมือชื่อในช่องผู้เรียง ผู้เขียนหรือผู้พิมพ์ไว้ท้ายฟ้องอุทธรณ์ โดยที่ตนมิได้เป็นทนายความ ย่อมถือว่าเป็นการกระทำโดยพลั้งเผลอที่ลงลายมือชื่อในช่องผู้เรียงผิดพลาดไป อันจะทำให้ฟ้องอุทธรณ์ดังกล่าวไม่ถูกต้อง มีข้อบกพร่องเกิดขึ้น แต่ไม่ถึงกับเป็นเหตุให้ฟ้องอุทธรณ์จำเลยที่ ๒ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งหากศาลอุทธรณ์ตรวจพบข้อบกพร่องว่ามีบุคคลซึ่งมิได้จดทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นทนายความและไม่เป็นบุคคลซึ่งอยู่ในข้อยกเว้น ตาม พ.ร.บ.ทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๓๓ ที่ให้มีอำนาจเรียงฟ้องอุทธรณ์ เป็นผู้เขียนฟ้องอุทธรณ์และลงลายมือชื่อเป็นผู้เรียงในฟ้องอุทธรณ์ดังกล่าว ศาลอุทธรณ์ชอบที่จะใช้อำนาจตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๑ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๒๑๕ สั่งให้จำเลยที่ ๒ แก้ไขข้อบกพร่องเรื่องดังกล่าวในฟ้องอุทธรณ์ให้ถูกต้องได้

ลายมือชื่อในฟ้อง (ต่อ)

หมายเหตุ ทนายความที่จดทะเบียนแล้ว แต่ใบอนุญาตหมดอายุ หรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตไม่อาจลงลายมือชื่อเป็นผู้เรียงคำฟ้องได้ (ฎีกาที่ ๘๓๕/๒๕๓๕)

ฎีกาที่ ๑๔๔๔๑/๒๕๕๖

ใบอนุญาตให้เป็นทนายความของ จ. หมดอายุก่อนที่จำเลยแต่งตั้งให้ จ. เป็นทนายความ จ. จึงเป็นผู้ที่ขาดจากการเป็นทนายความ ไม่มีสิทธิแต่งฟ้องฎีกา หรือทำการเป็นทนายความว่าความในศาล ให้แก่บุคคลอื่นตาม พ.ร.บ.ทนายความฯ มาตรา ๓๓ และ ๔๔ (๓) การที่ จ. ลงชื่อเป็นผู้ฎีกาและเรียงฎีกาให้แก่จำเลย จึงเป็นการฝ่าฝืนต่อบทกฎหมายดังกล่าว

การขอให้เพิ่มโทษ

มาตรา ๑๕๕ บัญญัติว่า “ถ้าจำเลยเคยต้องคำพิพากษาให้ลงโทษเพราะได้กระทำความผิดมาแล้ว เมื่อโจทก์ต้องการให้เพิ่มโทษจำเลยฐานไม่ขัดหลบ ให้กล่าวมาในฟ้อง

ถ้ามิได้ขอเพิ่มโทษมาในฟ้อง ก่อนมีคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์จะยื่นคำร้องขอเพิ่มเติมฟ้อง เมื่อศาลเห็นสมควรจะอนุญาตก็ได้”

การขอให้เพิ่มโทษ (ต่อ)

การขอให้เพิ่มโทษ
จำเลยฐานไม่เจ็ดหลาย
นั้นสามารถกล่าวไว้ใน
คำฟ้องได้เลย หรือ

แต่ต้องเป็นเวลาก่อนมี
คำพิพากษาขั้นต้น

จะยื่นคำร้องขอ
เพิ่มเติมฟ้องให้
เพิ่มโทษจำเลย
ภายหลังจากยื่น
ฟ้องแล้วก็ได้

การขอให้เพิ่มโทษ (ต่อ)

กรณีโจทก์ขอเพิ่มโทษจำเลยมาในฟ้อง นอกจากต้องบรรยาย
ฟ้องให้เข้าหลักเกณฑ์ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๑)-(๓) แล้ว
โจทก์ต้องบรรยายให้เข้าเกณฑ์ขอให้เพิ่มโทษฐานไม่เจ็ดหลาย
มาด้วย

โดยบรรยายให้ชัดแจ้งว่า จำเลยเคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้
ลงโทษจำคุกในความผิดฐานใดและเมื่อไหร่มาก่อน จากนั้นมา
กระทำความผิดในคดีนี้อีกครั้งที่ยังรับโทษอยู่ หรือภายใน
เวลาห้าปีนับแต่วันพ้นโทษตาม ป.อ. มาตรา ๕๒ (เพิ่มโทษหนึ่ง
ในสาม) หรือภายในสามปีนับแต่วันพ้นโทษตามมาตรา ๕๓ (เพิ่ม
โทษกึ่งหนึ่ง)

การขอให้เพิ่มโทษ (ต่อ)

ทั้งยังต้องระบุด้วยว่าคดีก่อนศาลลงโทษ
จำคุกไม่น้อยกว่า ๖ เดือนด้วย จากนั้นมา
กระทำความผิดในคดีนี้ซ้ำในอนุมาตรา
เดียวกันอีกระหว่างที่ยังรับโทษอยู่ หรือ
ภายในเวลาสามปีนับแต่วันพ้นโทษ มิฉะนั้น
จะไม่เข้าหลักเกณฑ์ตามมาตราดังกล่าว

การขอให้เพิ่มโทษ (ต่อ)

 การขอให้เพิ่มโทษยังต้องพิจารณาเงื่อนไขตามมาตรา ๕๔
เกี่ยวกับความผิดที่กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษและ
ความผิดซึ่งผู้กระทำได้กระทำในขณะที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี
นั้น ไม่ว่าจะได้กระทำในครั้งก่อนหรือครั้งหลัง ไม่ให้ถือว่าเป็น
ความผิดเพื่อการเพิ่มโทษประกอบด้วย

 นอกจากนี้ การที่โจทก์มิได้ขอให้เพิ่มโทษ ศาลไม่อาจเพิ่ม
โทษจำเลยได้เพราะจะเป็นการพิพากษาเกินคำขอหรือที่มีได้
กล่าวมาในฟ้องตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๒

การขอให้เพิ่มโทษ (ต่อ)

หมายเหตุ

โจทก์ระบุขอให้เพิ่มโทษแล้ว แต่ศาลไม่ได้สอบคำให้การจำเลยว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้เพิ่มโทษหรือไม่ โดยหลักจะเพิ่มโทษจำเลยไม่ได้ แต่หากปรากฏว่าในระหว่างพิจารณาคดี โจทก์อ้างส่งบันทึกคำให้การชั้นสอบสวนที่จำเลยรับว่าเคยต้องโทษและพ้นโทษในคดีนั้นมาแล้ว **ถือว่า** โจทก์นำสืบให้ปรากฏข้อเท็จจริงนั้นแล้ว ศาลเพิ่มโทษจำเลยได้ (ฎีกาที่ ๕๔๕/๒๕๖๑)

การขอให้เพิ่มโทษ (ต่อ)

หากโจทก์บรรยายรายละเอียดแห่งการขอให้เพิ่มโทษชัดเจนแล้ว แม้จะมีได้ระบุอ้างมาตรา ศาลมีอำนาจเพิ่มโทษจำเลยได้ เพราะบทบัญญัติในเรื่องเพิ่มโทษไม่ใช่เป็นมาตราในกฎหมายซึ่งบัญญัติว่าการกระทำความใดเป็นความผิด (ฎีกาที่ ๕๔๗/๒๕๖๐ และที่ ๖๕๒๒/๒๕๖๐)

การขอให้เพิ่มโทษ (ต่อ)

โจทก์บรรยายฟ้องขอให้เพิ่มโทษ แต่ไม่ได้อ้างมาตราในกฎหมายหรือกฎหมายที่แก้ไขใหม่ไม่มีเรื่องเพิ่มโทษ ต้องเพิ่มโทษในทางที่เป็นคุณแก่จำเลย (ฎีกาที่ ๖๔๐๖/๒๕๔๕)

ฎีกาที่ ๖๕๕๘/๒๕๔๖

คำขอท้ายฟ้องของโจทก์ระบุเพียงว่าขอให้เพิ่มโทษตามกฎหมาย ไม่แน่ชัดว่าประสงค์ให้เพิ่มโทษถึงหนึ่งตาม พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษฯ มาตรา ๕๗ หรือให้เพิ่มโทษหนึ่งในสามตาม ป.อ. มาตรา ๕๒ จึงเพิ่มโทษได้เพียงหนึ่งในสาม อันเป็นการตีความให้เป็นคุณแก่จำเลย ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกาจึงมีอำนาจขึ้นอ้าง และแก้ไขโดยปรับบทกฎหมายให้ถูกต้องได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕

การขอให้เพิ่มโทษ (ต่อ)

ฎีกาที่ ๒๗๘๗/๒๕๖๗ ป.อ. มาตรา ๑๗ บัญญัติให้นำบทบัญญัติที่ใช้แก่ความผิดทั่วไปใน ป.อ. ไปใช้ในกรณีแห่งความผิดตามกฎหมายอื่นด้วย การที่จำเลยกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษอีกโดยไม่ซ้ำซ้อน และโจทก์ได้ขอเพิ่มโทษจำเลยตาม พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๕๗ ไว้แล้ว ย่อมถือว่าโจทก์มีความประสงค์จะขอเพิ่มโทษฐานไม่ซ้ำซ้อน และได้กล่าวมาในคำฟ้องตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๕ วรรคหนึ่ง ประกอบ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓ ศาลย่อมมีอำนาจเพิ่มโทษจำเลยหนึ่งในสามตาม ป.อ. มาตรา ๕๒ ซึ่งเป็นบททั่วไปได้ แม้ ป.ยาเสพติดซึ่งเป็นกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังไม่มีบทบัญญัติในเรื่องเพิ่มโทษก็ตาม

การฟ้องความผิดหลายกระทง

- ▶ **มาตรา ๑๖๐ บัญญัติว่า** “ความผิดหลายกระทงจะรวมในฟ้องเดียวกันก็ได้ แต่ให้แยกกระทงเรียงเป็นลำดับกันไป
- ▶ ความผิดแต่ละกระทงจะถือว่าเป็นข้อหาแยกจากข้อหาอื่นก็ได้ ถ้าศาลเห็นสมควรจะสั่งให้แยกสำนวนพิจารณาความผิดกระทงใดหรือหลายกระทงต่างหาก และจะสั่งเช่นนี้ก่อนพิจารณาหรือในระหว่างพิจารณาก็ได้”

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

ความผิดหลายกระทง คือ ความผิดหลายกรรมต่างกัน ตาม ป.อ. มาตรา ๕๑ ที่ให้ศาลลงโทษผู้กระทำความผิดทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไป เพียงแต่ไม่ว่าจะมีการเพิ่มโทษ ลดโทษลดมาตราส่วนโทษหรือไม่ก็ตาม เมื่อรวมโทษทุกกระทงแล้ว โทษจำคุกต้องไม่เกินกำหนดดังนี้

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

(๑)

สิบปี สำหรับกรณี
ความผิดกระทงที่
หนักที่สุดมีอัตรา
โทษจำคุกอย่างสูง
ไม่เกินสามปี

(๒)

ยี่สิบปี สำหรับกรณี
ความผิดกระทงที่หนัก
ที่สุดมีอัตราโทษจำคุก
อย่างสูงเกินสามปีแต่
ไม่เกินสิบปี

(๓)

ห้าสิบปี สำหรับกรณี
ความผิดกระทงที่หนัก
ที่สุดมีอัตราโทษจำคุก
อย่างสูงเกินสิบปีขึ้นไป
เว้นแต่กรณีที่ศาล
ลงโทษจำคุกตลอดชีวิต

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

- ➡ การบรรยายฟ้องความผิดหลายกรรมต่างกันนั้น ในแต่ละกรรมยังคงอยู่ภายในบังคับ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๑)-(๓)
- ➡ ความผิดแต่ละกระทงมีองค์ประกอบความผิดและบทมาตราที่โจทก์ขอให้ลงโทษแตกต่างกัน โจทก์ก็ต้องบรรยายให้ครบองค์ประกอบของความผิดและอ้างมาตราในกฎหมายของผิดแต่ละกระทงความผิดนั้น ทั้งต้องระบุข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับเวลาและสถานที่กระทำความผิด รวมทั้งบุคคลหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องพอสมควรในความผิดทุกกระทงเท่าที่จะทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดีด้วย

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

โจทก์ต้องบรรยายฟ้องให้ปรากฏว่า ประสงค์ให้ลงโทษจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ถ้าบรรยายฟ้องเป็นกรรมเดียวผิดกฎหมายหลายบท ศาลไม่สามารถลงหลายกรรมได้ (ฎีกาที่ ๒๕๖๒/๒๕๑๘, ๒๕๘๖/๒๕๕๔)

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

ฎีกาที่ ๕๑๐/๒๕๖๓

โจทก์บรรยายฟ้องว่า วันเกิดเหตุจำเลยทั้งสิบหกร่วมกันประกาศโฆษณาหรือชักชวนให้ผู้อื่นเข้าเล่นการพนันบาคารา สล็อตแมชีน สลากกินรวบ และทายผลฟุตบอลออนไลน์บนเว็บไซต์ผ่านแอปพลิเคชันไลน์และเฟซบุ๊ก พนันเอทรีพียส์กันโดยไม่ได้รับอนุญาตรวมกันมาในข้อเดียวกัน ไม่ได้บรรยายฟ้องว่าจำเลยทั้งสิบหกร่วมกันประกาศโฆษณาหรือชักชวนให้เล่นการพนันแต่ละประเภทแยกต่างหากออกจากกันเป็นแต่ละกรรมต่างกัน ทั้งคำขอท้ายฟ้องของโจทก์ไม่ได้อ้าง ป.อ. มาตรา ๙๑ มาด้วย ...

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

... เป็นการกระทำความผิดเดียวเป็นความผิดต่อ
กฎหมายหลายบท หากใช่เป็นการกระทำความผิด
หลายกรรมต่างกันไม่ ต้องลงโทษจำเลยทั้งสิบหลักฐาน
ร่วมกันประกาศโฆษณาหรือชักชวนให้ผู้อื่นเข้าเล่น
การพนันสลากกินรวบตาม พ.ร.บ.การพนัน พ.ศ.
๒๔๗๘ มาตรา ๔ วรรคสอง และมาตรา ๑๒ (๑)
ประกอบ ป.อ. มาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มี
โทษหนักที่สุดตาม ป.อ. มาตรา ๙๐

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

หมายเหตุ แต่หากโจทก์บรรยายฟ้องชัดเจนว่าจำเลยกระทำความผิดหลายกรรม
ต่างกัน ด้วยวิธีการอย่างไร ศาลลงโทษหลายกรรมได้ (ฎีกาที่ ๗๐๖๔/๒๕๒๒)

ฎีกาที่ ๑๔๕๔/๒๕๖๖

โจทก์บรรยายฟ้องข้อ ๑.๒ และขอให้เรียงกระทงลงโทษตาม
ป.อ. มาตรา ๙๑ แม้โจทก์บรรยายฟ้องถึงการกระทำความผิด
ของจำเลยทั้งสามฐานร่วมกันเป็นเจ้ามือรับกินรับใช้การพนัน
ทายผลฟุตบอลต่างประเทศ และความผิดฐานร่วมกันจัดให้มีการ
เล่นการพนันทายผลฟุตบอลต่างประเทศรวมมาในข้อ
เดียวกัน และระบุว่าจำเลยทั้งสามกระทำความผิดในวันเวลาและ
สถานที่เดียวกัน...

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

...แต่ความผิดทั้งสองฐานต่างเป็นความผิดอยู่ในตัวเองไม่
เกี่ยวข้องกัน เมื่อคำฟ้องของโจทก์ระบุว่าจำเลยทั้งสาม
ร่วมกันเป็นทั้งเจ้ามือรับกินรับใช้และผู้จัดให้มีการเล่นการ
พนันทายผลฟุตบอลต่างประเทศ และจำเลยทั้งสามให้
การรับสารภาพ เช่นนี้ ฟังได้ว่าจำเลยทั้งสามร่วมกัน
กระทำความผิดทั้งในฐานเป็นเจ้ามือรับกินรับใช้การพนัน
ทายผลฟุตบอลต่างประเทศ และฐานจัดให้มีการเล่นการ
พนันทายผลฟุตบอลต่างประเทศ เป็นความผิด ๒ กรรม
ต่างกัน ซึ่งศาลต้องพิพากษาลงโทษจำเลยทั้งสามทุกกรรม
เป็นกระทงความผิดไปตาม ป.อ. มาตรา ๙๑

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

❀ แม้โจทก์บรรยายฟ้องเป็นหลายกระทง แต่หากศาลพิจารณาเห็นเป็น
กระทงเดียว ศาลลงโทษจำเลยเป็นกรรมเดียวได้ (ฎีกาที่ ๕๘๐๕/๒๕๖๐)

ฎีกาที่ ๒๖๑๔/๒๕๖๒ (ปชญ)

การที่จำเลยที่ ๑ เบิกความอันเป็นเท็จสองครั้งในคดีเดียวกัน คือใน
ชั้นไต่สวนมูลฟ้อง และชั้นพิจารณา แม้จะเป็นการเบิกความคนละคราว
แต่ก็เป็นการนำสาระสำคัญของข้อความในเรื่องเดียวกัน ประโยค
เดียวกัน มูลเหตุเดียวกันมากล่าวอีกครั้ง โดยมีเจตนาให้โจทก์ต้องโทษ
ในคดีเดียวกันเท่านั้น จึงเป็นการกระทำความผิดเดียว แต่เป็นความผิดต่อ
กฎหมายหลายบท หาได้เป็นความผิดต่างกรรมไม่

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

ฎีกาที่ ๕๔๐/๒๕๖๘

จำเลยหลอกลวงโจทก์ด้วยการชักชวนให้โจทก์ร่วมลงทุนทำธุรกิจกับจำเลย แม้จำเลยได้เงินไปจากโจทก์เป็นระยะหลายครั้งหลายหน ก็เพราะหลอกลวงโจทก์ให้ร่วมลงทุนทำธุรกิจกับจำเลยเช่นเดียวกัน การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดต่อเนื่องโดยมีความมุ่งหมายอย่างเดียวกัน คือ หลอกลวงให้โจทก์ร่วมลงทุนเพื่อให้จำเลยได้เงินไปจากโจทก์ ไม่ว่าจำเลยจะได้รับเงินไปหลายครั้งหลายหนและเป็นจำนวนเกินกว่าที่หลอกลวงครั้งแรก การกระทำของจำเลยก็เป็นกรรมเดียวมิใช่หลายกรรมต่างกัน

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

ฎีกาที่ ๔๐๐๖/๒๕๖๖ การนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ปลอมหรือเป็นเท็จเพื่อจะกระทำความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน เป็นการกระทำที่ต่อเนื่องและโดยมีเจตนาเดียวโดยมุ่งหมายเพื่อให้ได้เงินจากผู้เสียหายหรือประชาชนทั่วไปที่เข้าไปใช้บริการสื่ออินเทอร์เน็ตผ่านเว็บไซต์เฟซบุ๊กของจำเลย ทั้งนี้ โดยไม่คำนึงว่าจะมีการพิมพ์โพสต์แสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือส่งมอบเงินหรือโอนเงินให้กันกี่ครั้งก็ตาม การกระทำของจำเลยเป็นความผิดกรรมเดียวหาใช่ความผิดหลายกรรมต่างกันไม่

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

ฎีกาที่ ๑๕๐๕/๒๕๖๕

จำเลยกับพวกมีเจตนาหลอกลวงผู้เสียหายโดยการแสดงตนเป็นคนอื่น เพื่อให้ผู้เสียหายหลงเชื่อส่งเงินให้แก่จำเลยกับพวก โดยโอนเข้าบัญชีเงินฝากที่ได้เตรียมไว้ จากนั้นก็นำเอาบัตรอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้คู่กับบัญชีเงินฝากนั้นไปกดเอาเงินออกมาจากบัญชี จำเลยกับพวกกระทำไปโดยมีเจตนาเดียวคือเพื่อให้ได้เงินจากผู้เสียหายไป จึงเป็นการกระทำอันเป็นกรรมเดียว เป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ตาม ป.อ. มาตรา ๒๖๙/๕, ๒๖๙/๖, ๒๖๙/๗, ๓๔๒ (๑) ประกอบมาตรา ๘๓

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

หมายเหตุ แต่ถ้าจำเลยลักบัตรอิเล็กทรอนิกส์ก่อน แล้วเอาบัตรนั้นไปกดเบิกถอนเงินออกมาใช้ เป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน

ฎีกาที่ ๒๕๑๒/๒๕๕๐

โจทก์ฟ้องแยกเป็น ๒ ข้อ คือ ข้อ ๑.๑ และข้อ ๑.๒ การกระทำตามที่บรรยายฟ้องมาแต่ละข้อเป็นความผิดสำเร็จในตัวเอง โดยโจทก์บรรยายฟ้องข้อ ๑.๑ ว่า จำเลยได้ลักทรัพย์และเอาไปเสียซึ่งบัตรอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคาร ก. ที่ออกให้แก่ผู้เสียหายไปโดยทุจริต ในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้เสียหาย ธนาคาร ก. ผู้อื่นและประชาชน ความผิดดังกล่าวยอมสำเร็จเมื่อจำเลยลักเอาบัตรดังกล่าวไป...

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

...และโจทก์ได้บรรยายฟ้องข้อ ๑.๒ ว่าภายหลังการกระทำความผิดตามฟ้องข้อ ๑.๑ แล้ว จำเลยได้นำบัตรอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวไปใช้ลักทรัพย์เบิกถอนโอนเงินออกจากบัญชีเงินฝากของผู้เสียหายโดยทุจริต ในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้เสียหาย ธนาคาร ก. ผู้อื่นและประชาชน ดังนี้ การกระทำของจำเลยในข้อ ๑.๒ จึงเป็นคนละวาระกันกับการกระทำความผิดตามฟ้องข้อ ๑.๑ ทั้งทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดตามฟ้องทั้งสองข้อดังกล่าวก็แตกต่างกัน จึงถือได้ว่าจำเลยกระทำความผิดโดยมีเจตนาต่างกัน การกระทำของจำเลยย่อมเป็นความผิดหลายกรรม หาใช่กรรมเดียวไม่

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

กรณีความผิดหลายกระทง

- ≡ โจทก์จะฟ้องรวมกันมาในคดีเดียวกันก็ได้ หรือจะแยกฟ้องเป็นรายกระทงความผิดแต่ละสำนวนก็ได้
- ≡ หากโจทก์ฟ้องรวมกันมาเป็นคดีเดียวกันก็ไม่จำเป็นต้องขอให้นับโทษต่อเพราะศาลลงโทษจำเลยหลายกรรมได้ตาม ป.อ. มาตรา ๕๑ อยู่แล้ว
- ≡ แต่หากโจทก์แยกฟ้องแต่ละกระทงเป็นรายสำนวนคดี ต้องมีคำขอให้นับโทษต่อด้วย

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

กรณีแยกฟ้องเป็นรายกระทงหลายคดี โจทก์ต้องมีคำขอให้นับโทษแต่ละคดีติดต่อกันด้วย หากไม่มีคำขอเช่นนี้ ศาลไม่อาจสั่งให้นับโทษต่อกันได้ เพราะศาลไม่อาจพิพากษาเกินคำขอได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๒ (ฎีกาที่ ๕๐๐๒-๕๐๐๓/๒๕๕๕ และที่ ๑๔๕๑๗/๒๕๕๗)

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

ความผิดหลายกระทงที่เกี่ยวข้องกันจนอาจฟ้องเป็นคดีเดียวกันได้ แม้โจทก์แยกฟ้องเป็นรายสำนวนคดี การลงโทษจำเลยด้วยการนับโทษติดต่อกันย่อมตกอยู่ภายใต้บังคับ ป.อ. มาตรา ๕๑ (ฎีกาที่ ๕๕๑๗/๒๕๔๕)

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

ฎีกาที่ ๓๑๗๘/๒๕๖๕

ข้อเท็จจริงปรากฏตามสำเนาคำพิพากษาของศาลชั้นต้นเอกสาร
ท้ายคำแก้อุทธรณ์ของโจทก์ที่ ๑ ว่า คดีอาญาหมายเลขแดงที่
๑๒๔๒/๒๕๖๒ และคดีนี้ มีโจทก์และจำเลยเป็นคู่ความเดียวกัน แม้
วันเวลากระทำความผิดจะแตกต่างกัน แต่ก็เป็นเรื่องที่จำเลยทั้ง
สองซึ่งได้รับมอบหมายจากโจทก์ที่ ๑ ให้เป็นผู้จัดทำบัญชีและนำ
เงินไปเสียภาษีแทน กระทำการทุจริตเบียดบังเอาเงินที่มอบให้
นำไปเสียภาษีไป และจำเลยทั้งสองไม่คืนเอกสารสำคัญเกี่ยวกับการ
ทำบัญชีและเสียภาษีแก่โจทก์ที่ ๑ เช่นเดียวกับคดีนี้ ...

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

... ดังนั้น เมื่อคดีมีคู่ความเดียวกัน ลักษณะแห่งคดีและความผิดเป็นอย่างเดียวกัน
เกี่ยวพันกัน โจทก์ที่ ๑ อาจฟ้องจำเลยทั้งสองสำหรับความผิดคดีนี้และคดีที่ขอให้
นับโทษคดีนี้ต่อเป็นคดีเดียวกันได้ แต่โจทก์ที่ ๑ แยกฟ้องคดีนี้เป็นอีกคดีหนึ่ง แยก
ต่างหากจากคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๑๒๔๒/๒๕๖๒ ดังกล่าวโดยศาลมิได้สั่งรวม
พิจารณาพิพากษาเข้าด้วยกัน เมื่อศาลอุทธรณ์พิพากษาลงโทษจำเลยที่ ๑ ในคดีนี้
ทุกกรรมโดยจำคุกจำเลยที่ ๑ มีกำหนด ๒๐ ปี เติมตามกำหนดไว้ใน ป.อ. มาตรา ๕๑
(๒) แล้ว ย่อมไม่อาจนำโทษของจำเลยที่ ๑ ในคดีนี้ไปนับโทษต่อจากโทษของจำเลย
ที่ ๑ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๑๒๔๒/๒๕๖๒ ของศาลชั้นต้นได้ เพราะจะทำให้
จำเลยที่ ๑ ต้องได้รับโทษจำคุกเกินกำหนดที่ ป.อ. มาตรา ๕๑ (๒) บัญญัติไว้ ที่ศาล
อุทธรณ์ไม่นับโทษจำเลยที่ ๑ ต่อจากโทษในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๑๒๔๒/
๒๕๖๒ ของศาลชั้นต้นมานั้น ชอบแล้ว

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

ตัวอย่าง

การพิจารณาว่าเป็นความผิดหลายเรื่องเกี่ยวพันกันนั้น ส่วนใหญ่มักดูว่าบุคคลผู้กระทำความผิดเป็นคนเดียวกัน และกระทำความผิดต่อผู้เสียหายคนเดียวกันหลายเรื่อง เกี่ยวพันกันหรือไม่ หรืออาจมีผู้กระทำความผิดหลายคน แต่ทรัพย์สินที่ลักหรือรับของโจรเป็นสิ่งเดียวกัน (ฎีกาที่ ๓๒๕๘/๒๕๓๒ และที่ ๒๔๕๕/๒๕๕๐)

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

ความผิดหลายกระทงที่ไม่ได้เกี่ยวพันกันและ ไม่อาจฟ้องเป็นคดีเดียวกันหรือรวมพิจารณา เข้าด้วยกันได้ เมื่อโจทก์แยกฟ้องเป็นราย ลำนวน การนับโทษติดต่อกันย่อมไม่ตกอยู่ ภายใต้งบบังคับ ป.อ. มาตรา ๕๑ (ฎีกาที่ ๓๕๕๘/๒๕๔๓ และที่ ๔๗๑๗/๒๕๖๔)

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

ฎีกาที่ ๒๐๕๑/๒๕๖๘

คดีนี้และคดีอื่นที่โจทก์ขอให้นับโทษของจำเลยที่ ๒ ต่อกันแต่ละคดี มีวันเวลา สถานที่เกิดเหตุและพฤติการณ์ในคดีที่แตกต่างกัน จำเลยที่ ๒ กระทำความผิดต่อผู้เสียหายต่างคนกัน คดีแต่ละสำนวนไม่เกี่ยวพันกันและไม่อาจฟ้องเป็นคดีเดียวกันหรือรวมการพิจารณาพิพากษาเข้าด้วยกันได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๐ ศาลย่อมนับโทษจำคุกจำเลยที่ ๒ ติดต่อกันได้ แม้โทษจำคุกทุกคดีเกินกว่า ๕๐ ปี ไม่อยู่ในบังคับ ป.อ. มาตรา ๙๑ (๓)

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

ฎีกาที่ ๓๑๓๘/๒๕๖๕

ป.อ. มาตรา ๙๑ ให้อำนาจศาลพิพากษาลงโทษผู้กระทำความผิดทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไป และกรณีที่ความผิดกระทงที่หนักที่สุดมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสามปีแต่ไม่เกินสิบปี รวมโทษจำคุกทั้งสิ้นแล้วต้องไม่เกินยี่สิบปีนั้น เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการลงโทษจำคุกในกรณีกระทำความผิดหลายกรรมที่เกี่ยวข้องกันและโจทก์ได้ฟ้องจำเลยเป็นคดีเดียวกันตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๐ วรรคหนึ่ง หรือกรณีที่จำเลยถูกฟ้องหลายคดีและคดีแต่ละคดีเป็นคดีที่เกี่ยวข้องกันจนศาลได้มีคำสั่งรวมพิจารณาพิพากษาเข้าด้วยกัน ...

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

...และรวมถึงคดีที่เกี่ยวข้องกันแต่โจทก์กลับแยกฟ้องจำเลยเป็นหลายคดีและไม่มีการรวมพิจารณาพิพากษาเข้าด้วยกัน จึงจะอยู่ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติ ป.อ. มาตรา ๙๑ (๒) สำหรับคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๑๐๖๖/๒๕๖๒ นั้น ข้อเท็จจริงได้ความตามสำเนาคำพิพากษาของศาลชั้นต้นเอกสารท้ายคำแถลงข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณาฉบับลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๒ ของโจทก์ว่า คดีดังกล่าวเป็นคดีที่โจทก์ที่ ๒ คดีนี้เป็นโจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสองคดีนี้เป็นจำเลยในความผิดฐานร่วมกันเป็นผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการทรัพย์สินกระทำความผิดหน้าที่และฐานร่วมกันเอาไปเสียซึ่งเอกสารของผู้อื่น ...

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

...แม้ข้อหาความผิดที่ฟ้องจะเป็นอย่างเดียวกับคดีนี้ แต่เมื่อโจทก์ซึ่งเป็นผู้เสียหายในคดีเป็นคนละรายกันกับคดีนี้และพยานหลักฐานในคดีเป็นคนละชุดกัน จึงไม่เป็นคดีที่เกี่ยวข้องกัน ไม่อาจฟ้องจำเลยทั้งสองเป็นคดีเดียวกันหรือรวมพิจารณาพิพากษาเข้าด้วยกันกับคดีนี้ได้ เมื่อศาลมีคำพิพากษาแต่ละคดีและให้นับโทษต่อกันตาม ป.อ. มาตรา ๒๒ แม้มีกำหนดระยะเวลาจำคุกเกินยี่สิบปี ก็พิพากษาให้บังคับเช่นนั้นได้ กรณีไม่เป็นการต้องห้ามตาม ป.อ. มาตรา ๙๑ (๒) ที่ศาลอุทธรณ์ไม่นับโทษจำเลยที่ ๑ ต่อจากโทษในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๑๐๖๖/๒๕๖๒ ของศาลชั้นต้นนั้น เป็นการไม่ชอบ

การฟ้องความผิดหลายกระทง (ต่อ)

ฎีกาที่ ๒๔๒๐/๒๕๖๕ เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติแล้วว่า จำเลยได้กระทำความผิดฐานกระทำชำเราเด็กอายุยังไม่เกินสิบสามปีโดยใช้อาวุธ ซึ่งเป็นบทหนักรวม ๒ กระทง ศาลต้องลงโทษจำเลยทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตาม ป.อ. มาตรา ๙๑ แม้ลงโทษจำคุกกระทงละตลอดชีวิตก็เรียงกระทงลงโทษจำคุกตลอดชีวิตจำเลย ๒ กระทง ได้

ฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

มาตรา ๑๖๑

มาตรา ๑๖๑ บัญญัติว่า “ถ้าฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ให้ศาลสั่งโจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้อง หรือยกฟ้อง หรือไม่ประทับฟ้อง โจทก์มีอำนาจอุทธรณ์คำสั่งเช่นนั้นของศาล”

ฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (ต่อ)

- » บทบัญญัตินี้เป็นเรื่องฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งต้องเป็นเรื่องที่ศาลเห็นเองแล้วจึงสั่งให้โจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้อง
- » ฟ้องไม่ถูกต้องนี้อาจเกิดจากความพลั้งเผลอ พิมพ์ผิดพลาดหรือหลงลืม เช่น ฟ้องไม่ได้ลงชื่อโจทก์ผู้เรียง ผู้เขียนหรือพิมพ์ฟ้อง (ฎีกาที่ ๑๓๗๘/๒๕๖๔)

ฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (ต่อ)

ฎีกาที่ ๖๓๘๖/๒๕๖๒ (ปฤษฎ)

ตามฟ้องโจทก์ โจทก์ลงลายมือชื่อโจทก์แล้ว โดยผู้รับมอบอำนาจโจทก์ลงลายมือชื่อแทนโจทก์ เหตุที่ไม่ปรากฏลายมือชื่อผู้เรียง และผู้เขียนหรือพิมพ์ฟ้อง น่าจะเป็นเพราะโจทก์พิมพ์คำขอท้ายฟ้องเฉพาะด้านหน้า มิได้พิมพ์แบบพิมพ์ด้านหลังซึ่งจะมีช่องลายมือชื่อผู้เรียงหรือผู้พิมพ์ไว้ จึงถือเป็นข้อผิดพลาดเล็กน้อย ซึ่งสามารถแก้ไขได้ ...

ฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (ต่อ)

ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษายกฟ้องโจทก์เพราะเหตุดังกล่าว โดยไม่สั่งให้โจทก์แก้ไขก่อนจึงไม่ถูกต้อง เห็นควรให้ศาลชั้นต้นดำเนินการให้โจทก์แก้ไขข้อผิดพลาดดังกล่าวภายในระยะเวลาที่ศาลชั้นต้นกำหนด หากดำเนินการแล้วเสร็จให้ศาลชั้นต้นส่งสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์ภาค ๑ เพื่อพิพากษาใหม่ตามรูปคดี

ฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (ต่อ)

แต่ถ้าฟ้องโจทก์บรรยายมาไม่ครบองค์ประกอบความผิด ซึ่งถือว่าเป็นฟ้องไม่ชอบด้วยกฎหมายไปแล้ว ศาลจะสั่งให้โจทก์แก้ฟ้องไม่ได้ ศาลได้แต่ยกฟ้อง หรือไม่ประทับฟ้อง

ฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (ต่อ)

🌸 ศาลตรวจฟ้องแล้ว สามารถยกฟ้องได้โดยไม่ต้องไต่สวนมูลฟ้องก่อน

ฎีกาที่ ๓๗๒๗/๒๕๖๑

โจทก์เป็นคนไร้ความสามารถอยู่ในความอุปการะของ ข. ผู้อุปการะตามคำสั่งศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครราชสีมาและคดีถึงที่สุดแล้ว โจทก์ฟ้องคดีนี้ให้จำเลยทั้งสามรับผิดชอบ ป.อ. มาตรา ๘๓, ๓๕๐ โดยทำหนังสือมอบอำนาจให้ ม. เป็นผู้ฟ้องคดีแทนในขณะที่โจทก์ยังเป็นคนไร้ความสามารถและอยู่ในความอุปการะของ ข. เป็นการกระทำโดยโจทก์ไม่มีอำนาจ ต้องให้ ข. ผู้อุปการะเป็นผู้กระทำการแทนกรณีหาใช่เป็นการบกพร่องในเรื่องความสามารถของโจทก์และจำต้องแก้ไขข้อบกพร่องนั้นเสียให้บริบูรณ์ภายในเวลาอันสมควรตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๕๖ ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕ ดังที่โจทก์อ้างไม่ เพราะเป็นเรื่องที่โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องมาแต่ต้นแล้ว

ฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (ต่อ)

🌸 คดีก่อนศาลยกฟ้องเพราะโจทก์ไม่ได้ลงลายมือชื่อในคำฟ้อง ยังไม่ได้วินิจฉัยในเนื้อหา สิทธินำคดีอาญามาฟ้องยังไม่ระงับ โจทก์นำคดีนี้มาฟ้องใหม่ได้ (ฎีกาที่ ๕๘๓๔/๒๕๓๐)

🌸 คดีก่อนศาลยกฟ้องเพราะโจทก์บรรยายฟ้องเคลือบคลุม บรรยายเวลาการกระทำผิดในอนาคต ไม่พอทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี จึงยังไม่มีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้อง โจทก์มีสิทธิฟ้องจำเลยได้ใหม่ (ฎีกาที่ ๑๕๕๐/๒๕๒๔)

ห้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (ต่อ)

ศาลยกฟ้องเพราะโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องหรือฟ้องผิดศาล ฟ้องใหม่ได้

ฎีกาที่ ๑๓๘๓๘/๒๕๕๕

คดีก่อนศาลชั้นต้นยกฟ้องโดยวินิจฉัยว่า ท. โจทก์ มิใช่เป็นผู้ได้รับความเสียหายจึงมิใช่ผู้เสียหายไม่มีอำนาจร้องทุกข์ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒ (๔) พนักงานสอบสวนย่อมไม่มีอำนาจสอบสวน การสอบสวนของพนักงานสอบสวนจึงเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมายตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๒๑ วรรคสอง ทำให้โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๒๐ เห็นได้ว่า คดีดังกล่าวศาลพิพากษายกฟ้องโดยยังมิได้วินิจฉัยถึงการกระทำของจำเลยทั้งสามตามข้อกล่าวหาของโจทก์ จึงถือไม่ได้ว่าเป็นคำพิพากษาที่ได้วินิจฉัยในความผิดซึ่งได้ฟ้อง อันจะเป็นเหตุให้สิทธิของโจทก์ที่จะนำคดีมาฟ้องใหม่ระงับสิ้นไปตามป.วิ.อ. มาตรา ๓๕ (๔) ฟ้องโจทก์คดีนี้จึงไม่เป็นฟ้องซ้ำกับคดีก่อน

ห้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (ต่อ)

การที่คู่ความสมยอมกันดำเนินคดีโดยไม่สุจริต เพื่อให้มีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดที่ฟ้อง ไม่มีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไป ฟ้องใหม่ได้ (ฎีกาที่ ๙๓๓๔/๒๕๓๘ และที่ ๕๐๒๒/๒๕๕๗)

การฟ้องคดีโดยไม่สุจริต

♥ มาตรา ๑๖๑/๑ บัญญัติว่า “ในคดีราษฎรเป็นโจทก์ หากความปรากฏต่อศาลเองหรือมีพยานหลักฐานที่ศาลเรียกมาว่าโจทก์ฟ้องคดีโดยไม่สุจริตหรือโดยบิดเบือนข้อเท็จจริง เพื่อกลั่นแกล้งหรือเอาเปรียบจำเลย หรือโดยมุ่งหวังผลอย่างอื่นยิ่งกว่าประโยชน์ที่พึงได้โดยชอบ ให้ศาลยกฟ้องและห้ามมิให้โจทก์ยื่นฟ้องในเรื่องเดียวกันนั้นอีก

♥ การฟ้องคดีโดยไม่สุจริตตามวรรคหนึ่งให้หมายความรวมถึงการที่โจทก์จงใจฝ่าฝืนคำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลในคดีอาญาอื่นซึ่งถึงที่สุดแล้วโดยปราศจากเหตุผลอันสมควรด้วย”

การฟ้องคดีโดยไม่สุจริต (ต่อ)

บทบัญญัติที่เพิ่มเติมใหม่นี้มาจากหลักการที่ว่า ในปัจจุบันมีการใช้สิทธิฟ้องร้องดำเนินคดีอาญาโดยไม่สุจริต หรือบิดเบือนข้อเท็จจริงเพื่อกลั่นแกล้ง หรือเอาเปรียบจำเลยในหลายกรณี หรือฟ้องคดีโดยมุ่งหวังผลอย่างอื่นยิ่งกว่าประโยชน์ที่พึงได้ตามปกติธรรมดา เพื่อให้จำเลยยอมกระทำหรือไม่กระทำการ อันเป็นการมิชอบ โดยเฉพาะการฟ้องเพื่อคุกคามการใช้สิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของจำเลยในการป้องกันตนเองหรือปกป้องประโยชน์สาธารณะ หรือการฟ้องโดยผู้เสียหายไม่ยอมมาปรากฏตัว อันเป็นการสร้างความเดือดร้อนแก่ผู้ที่ถูกฟ้องร้องและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง จึงต้องมีการปรับปรุงให้การพิจารณาพิพากษาคดีอาญามีความเหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบัน และสามารถคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม

การฟ้องคดีโดยไม่สุจริต (ต่อ)

(๑) เฉพาะคดีที่ราษฎรเป็นโจทก์เท่านั้น ที่ห้ามโจทก์ฟ้องคดีโดยไม่สุจริต

 ส่วนคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์นั้น ผ่านกระบวนการสืบสวน สอบสวนหาพยานหลักฐานมาแล้วจากพนักงานสอบสวน โดยพนักงานอัยการเป็นผู้กลั่นกรองรายละเอียดข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานอีกชั้นหนึ่ง แล้วจึงใช้ดุลพินิจในการสั่งฟ้องคดี ซึ่งย่อมเป็นหลักประกันได้ว่าพนักงานอัยการที่ได้ชื่อว่าเป็นทนายของแผ่นดินฟ้องคดีโดยสุจริต

การฟ้องคดีโดยไม่สุจริต (ต่อ)

(๒) ความไม่สุจริตของราษฎรที่เป็นโจทก์นั้นปรากฏต่อศาลเอง หรือจากพยานหลักฐานที่ศาลเรียกมา

 ซึ่งน่าจะรวมถึงการที่จำเลยได้แถลงให้ศาลทราบถึงข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายแล้วตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๕/๒ (ที่เพิ่มเติมใหม่) ทำให้ศาลเรียกบุคคล เอกสาร หรือวัตถุตั้งที่จำเลยแถลงมาพิจารณาถึงความไม่สุจริตในการฟ้องคดีของโจทก์ได้

การฟ้องคดีโดยไม่สุจริต (ต่อ)

(๓) ลักษณะการฟ้องคดีโดยไม่สุจริตหรือโดยบิดเบือนข้อเท็จจริง ต้องกระทำไปเพื่อกดดันแก่งหรือเอาเปรียบจำเลย หรือโดยมุ่งหวังผลอย่างอื่นยิ่งกว่าประโยชน์ที่พึงได้โดยชอบ

การฟ้องคดีโดยไม่สุจริตนั้น ครอบคลุมถึงกรณีที่โจทก์นั้นปฏิเสธคำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลในคดีอาญาที่ถึงที่สุด โดยปราศจากเหตุผลอันสมควรด้วย

การฟ้องคดีโดยไม่สุจริต (ต่อ)

เช่น ศาลเคยตัดสินลงโทษจำคุกนาย ก. มาแล้ว และคดีถึงที่สุด แต่นาย ก. ไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาดังกล่าว กลับหลบหนีไปไม่ยอมรับโทษ เช่นนี้ นาย ก. ย่อมไม่สามารถนำคดีมาฟ้องผู้อื่นให้ตกเป็นจำเลยในคดีอาญาต่อศาลได้อีก หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง จำเลยที่หลบหนีคดีอาญาที่ถึงที่สุดแล้ว จะมาเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญาต่อบุคคลอื่นไม่ได้ แต่จำเลยที่หลบหนีนี้ยังสามารถดำเนินคดีผ่านทางเจ้าพนักงานตำรวจและพนักงานอัยการได้

พฤติการณ์การใช้สิทธิโดยไม่สุจริต

ฎีกาที่ ๓๓๖/๒๕๖๑

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้คืนรถยนต์ของกลางและยื่นบัญชีระบุพยานเป็นพยานบุคคล ๓ ปาก โดยเป็นพยานนำ ๒ ปาก และเป็นพยานนำหรือหมายอีก ๑ ปาก เมื่อถึงวันนัดไต่สวนคำร้อง ผู้ร้องขอเลื่อนคดีอ้างเพียงว่า ส.ผู้รับมอบอำนาจช่วงผู้ร้องไม่อาจมาศาลได้ เนื่องจากติดธุระ โดยไม่ปรากฏว่ามีเหตุจำเป็นอันมิอาจก้าวล่วงได้ เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่อนุญาตให้เลื่อนคดี ผู้ร้องยื่นคำร้องขอถอนคำร้องขอคืนของกลางทันทีว่า เนื่องจากผู้ร้องไม่มีพยานมาศาล ผู้ร้องมีความประสงค์จะขอถอนคำร้องขอคืนของกลาง และจะนำคำร้องขอคืนของกลางมายื่นต่อศาลใหม่ภายในอายุความ...

พฤติการณ์การใช้สิทธิโดยไม่สุจริต (ต่อ)

...พฤติการณ์ของผู้ร้องจึงทำให้คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่ให้เลื่อนคดีไม่เป็นผล และเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาเพื่อเอาเปรียบในเชิงคดี อันเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต ศาลชั้นต้นชอบที่จะยกคำร้องเสีย และเมื่อผู้ร้องไม่มีพยานหลักฐานมานำสืบให้เห็นว่าผู้ร้องเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่ถูกริบ มิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด จึงไม่อาจสั่งคืนรถยนต์ของกลางให้แก่ผู้ร้อง

พฤติการณ์การใช้สิทธิโดยไม่สุจริต (ต่อ)

หมายเหตุ

ฎีกาดังกล่าวข้างต้นเป็นเพียงการยกตัวอย่างพฤติการณ์ของการใช้สิทธิโดยไม่สุจริตเท่านั้น เนื่องจากเป็นเรื่องการถอนคำร้องขอคืนของกลางหาใช่การถอนฟ้องในคดีอาญาซึ่งไม่สามารถนำมาฟ้องใหม่ได้ หากมิเข้าเงื่อนไขตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๖ (๑) ถึง (๓)

พฤติการณ์การใช้สิทธิโดยไม่สุจริต

ฎีกาที่ ๑๐๘๔๓/๒๕๕๕

การที่โจทก์ฟ้องจำเลยต่อศาลจังหวัดเชียงใหม่ โดยอ้างว่าจำเลยปลอมหนังสือมอบอำนาจไปจดทะเบียนว่าโจทก์ให้ทรัพย์สินที่พิพาทแก่จำเลย และมาฟ้องคดีนี้ที่ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ อ้างว่าโจทก์ทำสัญญาให้ทรัพย์สินที่พิพาทแก่จำเลยซึ่งแสดงว่าจำเลยไม่ได้ปลอมหนังสือมอบอำนาจ การกระทำของโจทก์ตามข้ออ้างในคดีทั้งสองเป็นการกล่าวอ้างข้อเท็จจริงที่แตกต่างและขัดกัน ซึ่งหากศาลจังหวัดเชียงใหม่เห็นว่าเป็นการปลอมหนังสือมอบอำนาจ ไม่ใช่การให้ทรัพย์สินพิพาทแก่จำเลย โจทก์ก็ชนะคดีที่ศาลจังหวัดเชียงใหม่...

พฤติการณ์การใช้สิทธิโดยไม่สุจริต (ต่อ)

...แต่หากศาลจังหวัดเชียงใหม่เห็นว่าไม่เป็นการปลอมเอกสาร ย่อมมีผลโดยปริยายว่าเป็นการให้อันเป็นประโยชน์แก่คดีนี้ จึงเป็นการดำเนินคดีที่โจทก์มุ่งประสงค์ต่อผลให้โจทก์ชนะคดีแน่นอนไม่ว่าศาลใดศาลหนึ่ง โดยไม่คำนึงถึงข้อความจริงซึ่งโจทก์ย่อมรู้ดี และเมื่อพิจารณาถึงคดีที่โจทก์ฟ้องต่อศาลจังหวัดเชียงใหม่อ้างเหตุว่าจำเลยปลอมเอกสาร อันอาจเป็นมูลเหตุให้จำเลยถูกดำเนินคดีอาญาข้อหาปลอมแปลงเอกสารด้วยแล้ว ถือได้ว่าโจทก์ใช้สิทธิไม่สุจริต โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง

พฤติการณ์ฟ้องคดีเพื่อกลั่นแกล้งเอาเปรียบจำเลย

ฎีกาที่ ๖๔๓๐/๒๕๖๐

การที่จำเลยกับ อ. เข้าไปเก็บผลผลิตปาล์มน้ำมันไปขายได้เงิน ๗๑๓,๓๓๓ บาท จริง ซึ่งรายได้ดังกล่าวเป็นดอกผลของทรัพย์สินของผู้ตายต้องแบ่งแก่ทายาททุกคนเท่า ๆ กัน แต่จำเลยกลับแบ่งให้โจทก์และ จ. ไม่เท่ากัน ส่วนที่เหลือจำเลยกับ อ. ได้ไปเกินกว่าส่วนแบ่งที่ตนควรจะได้รับ เมื่อฝ่ายโจทก์ทวงถาม ฝ่ายจำเลยกลับทำให้โจทก์ฟ้อง พฤติการณ์ของจำเลยกับพวกย่อมทำให้โจทก์เข้าใจได้ว่าจำเลยกับพวกร่วมกันเบียดบังเอาเงินผลผลิตปาล์มน้ำมันไปเป็นของตนโดยทุจริต...

พฤติการณ์ฟ้องคดีเพื่อกลั่นแกล้งเอาเปรียบจำเลย (ต่อ)

...ดังนั้น การที่โจทก์ฟ้องว่าจำเลยกับพวกร่วมกันykkออกเงิน
ผลิตปลาล่มน้ำมันตามคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๓๕๗๓/
๒๕๕๕ ของศาลชั้นต้น จึงเป็นการใช้สิทธิทางศาลกล่าวหา
จำเลยไปตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น หาใช่โจทก์เอาความอัน
เป็นเท็จฟ้องจำเลย การที่จำเลยมาฟ้องโจทก์หาว่าโจทก์เอา
ความอันเป็นเท็จฟ้องจำเลย ตามคดีอาญาหมายเลขดำที่
๓๘๙๓/๒๕๕๕ ของศาลชั้นต้น ทั้งที่รู้แล้วว่าเรื่องที่จำเลย
นำมาฟ้องโจทก์เป็นความเท็จ จึงเป็นฟ้องเท็จตาม ป.อ.
มาตรา ๑๗๕

พฤติการณ์ฟ้องคดีเพื่อกลั่นแกล้งเอาเปรียบจำเลย (ต่อ)

ฎีกาที่ ๘๒๖/๒๕๖๔

ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๗๖๐/๕๕ ของศาลแขวงสมุทรปราการ จำเลยยกเรื่อง
การบรรยายฟ้องในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๒๒๘๓/๕๕ ของศาลจังหวัด
สมุทรปราการ ซึ่งบรรยายฟ้องว่า “...จำเลยทั้งเก้ามีพฤติการณ์แสดงถึงความไม่
สุจริต นอจล หลอกลวงชาวต่างชาติ...” มาเป็นเหตุอ้างในฟ้องเพื่อให้โจทก์รับผิดใน
ข้อหาหมิ่นประมาทร่วมกับบริษัท จ. และ พ. การที่จำเลยฟ้องโจทก์เป็นจำเลยใน
คดีอาญาจึงเป็นการบ่งชี้ว่า จำเลยมีเจตนาที่จะทำให้โจทก์ได้รับความเดือดร้อนและ
เสียหายจากการที่ต้องตกเป็นจำเลยในคดีอาญา ทั้งเมื่อพิจารณาจากข้อความที่
จำเลยอ้างว่ามีเนื้อหาหมิ่นประมาทจำเลยนั้น ก็เป็นเพียงข้อความที่กล่าวมาในคำ
ฟ้องเพื่อแสดงให้เห็นว่ามีเหตุสมควรที่จะเพิกถอนนิติกรรม ซึ่งเป็นข้อหาหนึ่งใน
คำฟ้องคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๒๒๘๓/๕๕ ของศาลจังหวัดสมุทรปราการ...

พฤติการณ์ฟ้องคดีเพื่อกลั่นแกล้งเอาเปรียบจำเลย (ต่อ)

...จึงต้องถือว่า เป็นเรื่องที่คู่ความหรือทนายความของคู่ความแสดงความคิดเห็นหรือข้อความในกระบวนการพิจารณาคดีในศาลเพื่อประโยชน์แก่คดีของตนตาม ป.อ. มาตรา ๓๓๑ ย่อมไม่เป็นการผิดฐานหมิ่นประมาท และจำเลยซึ่งมีอาชีพ นักกฎหมายย่อมทราบข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายดังกล่าวดีว่า การกระทำของ โจทก์ไม่มีมูลความผิดฐานหมิ่นประมาท แต่ยังยื่นฟ้องโจทก์เป็นจำเลยใน คดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๖๐/๒๕๕๕ ของศาลแขวงสมุทรปราการ อันเป็นการใช้สิทธิซึ่งมีแต่จะก่อให้เกิดบุคคลอื่นเสียหาย ส่วนการที่ศาลจังหวัด สมุทรปราการเพิกถอนคำสั่งที่รับฟ้องโจทก์ในส่วนจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๕ เป็นไม่รับ ฟ้องแล้วให้ไปฟ้องจำเลยที่ ๔ ถึงที่ ๕ ต่อศาลที่คดีอยู่ในเขตอำนาจนั้น ก็ทำให้ เหตุที่จำเลยจะยกขึ้นอ้างเพื่อฟ้องโจทก์ไม่ การกระทำของจำเลยจึงเป็นการใช้ สิทธิโดยไม่สุจริต ย่อมเป็นการละเมิดต่อโจทก์

ฟ้องคดีโดยไม่สุจริต โดยมุ่งหวังผลอย่างอื่น ยิ่งกว่าประโยชน์ที่พึงได้โดยชอบ (ต่อ)

ฟ้องคดีโดยมุ่งหวังผลยิ่งกว่าประโยชน์ที่พึงได้โดยชอบ เช่น กรณี ญาติผู้ตายเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญาต่อจำเลยข้อหาฆ่าคนตาย ทั้งที่ ทราบดีว่ากระบวนการอยู่ระหว่างพนักงานอัยการพิจารณาว่าจะ สั่งฟ้อง/ไม่ฟ้อง แต่โจทก์รีบดำเนินการให้จำเลยจ่ายเงินและนำสืบ อย่างหลวม ๆ เพื่อให้ศาลสงสัยในพยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบว่า จำเลยกระทำความผิดฐานดังกล่าวจริงหรือไม่ เพื่อให้คดีที่ตนฟ้อง มีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดที่ได้ฟ้องโดยเร็ว สิทธินำ คดีอาญามาฟ้องจะระงับสิ้นไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๔) ซึ่งจะ ทำให้พนักงานอัยการไม่สามารถฟ้องคดีได้อีกเพราะจะเป็นการ ฟ้องซ้ำนั่นเอง อันเป็นการสมยอมกันดำเนินคดีโดยไม่สุจริต

ผลของการที่ศาลยกฟ้องเพราะโจทก์ฟ้องคดีโดยไม่สุจริต

เมื่อศาลเห็นว่าราษฎรผู้เป็นโจทก์ฟ้องคดีโดยไม่สุจริต ศาลต้องพิพากษายกฟ้อง ซึ่งผลของการที่ศาลยกฟ้องคือ

ห้ามมิให้โจทก์ยื่นฟ้องในเรื่องเดียวกันนั้นอีก

ผลของการที่ศาลยกฟ้องเพราะโจทก์ฟ้องคดีโดยไม่สุจริต (ต่อ)

การห้ามโจทก์ยื่นฟ้องเรื่องเดียวกันเป็นคดีใหม่อีกนั้น หาได้กระทบกับหลักการทั่วไปในเรื่องสิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ในกรณีที่มีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดที่ได้ฟ้องตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๕ (๔) ไม่ เนื่องจากมาตรา ๑๖๑/๑ เป็นบทบัญญัติโดยเฉพาะที่ใช้บังคับแก่กรณีที่โจทก์ฟ้องคดีโดยไม่สุจริตและกรณีอื่นตามที่ระบุไว้เท่านั้น ดังนั้น แม้ในส่วนของจำเลยที่ถูกฟ้อง ศาลจะยังมีได้วินิจฉัยว่ากระทำความผิดตามที่ถูกละเมิดจริงหรือไม่ โจทก์ก็ไม่สามารถนำเรื่องเดียวกันนั้นมาฟ้องจำเลยได้อีก

ผลของการที่ศาลยกฟ้องเพราะโจทก์ฟ้องคดีโดยไม่สุจริต (ต่อ)

- ❖ กรณีมีผู้เสียหายหลายคน หากผู้เสียหายคนหนึ่งใช้สิทธิฟ้องคดีโดยไม่สุจริตและศาลพิพากษายกฟ้อง ย่อมไม่กระทบถึงสิทธิของผู้เสียหายคนอื่น ๆ ที่จะใช้สิทธิฟ้องคดีต่อจำเลย
- ❖ แสดงให้เห็นว่า การเป็นโจทก์ฟ้องคดีโดยไม่สุจริตนั้น ให้พิจารณาถึงพฤติการณ์ของโจทก์แต่ละคนเป็นสำคัญ ไม่ควรเหมารวมไปถึงผู้เสียหายคนอื่น ๆ ในมูลคดีเดียวกัน

ผลของการที่ศาลยกฟ้องเพราะโจทก์ฟ้องคดีโดยไม่สุจริต (ต่อ)

- ❖ กรณีราษฎรเป็นโจทก์ใช้สิทธิฟ้องคดีโดยไม่สุจริตและศาลพิพากษายกฟ้อง ไม่ตัดอำนาจของพนักงานอัยการที่จะยื่นฟ้องคดีนั้นใหม่
- ❖ การที่ศาลพิพากษายกฟ้องโจทก์เพราะโจทก์ใช้สิทธิฟ้องคดีโดยไม่สุจริตแล้ว เมื่อโจทก์ฟ้องเรื่องเดียวกันนั้นอีกไม่ได้ โจทก์ย่อมดำเนินคดีผ่านทางกระบวนการของรัฐ โดยการร้องทุกข์ กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน แล้วส่งต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณาว่าจะตั้งฟ้องคดีหรือไม่ฟ้องคดี เพราะกฎหมายให้อำนาจพนักงานอัยการในการยื่นฟ้องคดีนั้นใหม่ได้

